

سازمان سنج علمی
پژوهشی و فناوری استان زنجان

آسیب شناسی ارتباط بین سلامت و دانشگاه در استان زنجان

پژوهش و تالیف:

دکتر علی صمیمی، دکتر عباس بیانی

سرشناسه: صمیتلو، علی، ۱۳۵۶ عنوان: ویرید آفر، آسیب شناسی ارتباط بین صنعت و دانشگاه در زنجان، پژوهش و تالیف علی صمیتلو، عباس بابائی، مشخصات نشر: زنجان، سیاه انصار (زنجان)، سیاه انصار المعیری (عج)، مرکز حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، نشر خواص، ۱۳۹۶. مشخصات قاهره: ۱۳۴ ج۱، مسور شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۹۶-۳-۹-۱۰۰۰۰۰ وضعیت فهرست نویسی: فیا یادداشت: کتابخانه موضوع: همکاری دانشگاه و صنعت، موضوع: Academic industrial collaboration موضوع: همکاری دانشگاه و صنعت ایران زنجان شناسه افزوده: ستاد عالی علم، پژوهش و فناوری استان زنجان شناسه افزوده: سیاه انصار (زنجان)، سیاه انصار المعیری (عج)، مرکز حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس نشر خواص. رده پتری کنگر: ۱۲۹۶ (ص) LC۱۰۰ رده پتیریویی: ۱۳۷۸/۱۹۵۵ شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۹۷۲	
عنوان: آسیب شناسی ارتباط بین صنعت و دانشگاه در زنجان	
پژوهش و تالیف: دکتر علی صمیتلو، دکتر عباس بابائی	
مجموعه: طرح: سازمان بسیج علمی، پژوهش و فناوری استان زنجان	
ناشر: خواص	
طراح جلد و صفحه آرای: مجید بابائی (۸۰۱۵۹۰-۰۹۱۰۰۰)	
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: تندیس	
نوبت چاپ: یک، تاریخ: ۱۳۹۶	
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد، قطع رقی، ۱۵۲ صفحه	
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۹۶-۳-۹-۱۰۰۰۰۰	
مرکز پخش: سازمان بسیج علمی، پژوهش و فناوری استان زنجان «۰۳۳۵۶۰۰۰۹-۰۳۳۴»	
کتابخانه: اینترنتی: www.ZanjanElmi.ir	

قیمت: ۱۰،۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار.....
۱۴	مقدمه.....
۱۷	فصل اول: کلیات تحقیق.....
۱۹	۱-۱ مقدمه.....
۲۰	۱-۲ طرح مسئله.....
۲۴	۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۲۶	۱-۴ اهداف تحقیق.....
۲۶	۱-۵ سؤالات تحقیق.....
۲۷	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....
۲۹	۲-۱ مبانی نظری.....
۲۹	۲-۱-۱ دانشگاه.....
۳۰	۲-۱-۲ صنعت.....
۳۱	۲-۱۲ ارتباط صنعت و دانشگاه.....
۳۲	۲-۳ طرح‌های معروف در جهان جهت برقراری ارتباط صنعت.....
۳۳	۲-۴ وظایف دانشگاه.....
۳۴	۲-۵ وظایف و تعهد صنعت.....
۳۵	۲-۶ موانع برقراری ارتباط صنعت و دانشگاه.....
۳۶	۲-۷ عوامل موفقیت در ارتباط صنعت و دانشگاه.....
۴۲	۲-۸ ضرورت ارتباط صنعت و دانشگاه.....
۴۳	۲-۹ مزایای ارتباط دانشگاه با صنعت.....
۴۴	۲-۱۰ مزایای پیوند دانشگاه و صنعت برای دانشگاه.....
۴۴	۲-۱۱ مزایای پیوند دانشگاه و صنعت برای صنعت.....
۴۵	۲-۱۲ راهکارهای پیش گرفته شده توسط سایر کشورها برای نزدیک تر شدن ارتباط صنعت و دانشگاه.....

۵۰	۲-۱۳ پیشینه ارتباط صنعت و دانشگاه در جهان.....
۵۰	۲-۱۳-۱ ژاپن.....
۵۱	۲-۱۳-۲ کره جنوبی.....
۵۳	۲-۱۳-۳ تایوان.....
۵۴	۲-۱۳-۴ مالزی.....
۵۵	۲-۱۳-۵ هندوستان.....
۵۶	۲-۱۳-۶ بنگلادش.....
۵۷	۲-۱۳-۷ آمریکا.....
۵۸	۲-۱۴ پیشینه ارتباط صنعت و دانشگاه در ایران.....
۵۸	۲-۱۵ اسندهای قانونی و راهکارهای اجرایی قانون در برقراری ارتباط بین صنعت و دانشگاه.....
۶۵	۲-۱۶ پیشینه پژوهش.....
۶۸	۲-۱۶-۱ پژوهش های علمی.....
۶۸	۲-۱۶-۲ پژوهش های کاربردی.....
۷۰	فصل سوم: روش شناسی تحقیق.....
۷۳	۳-۱ روش تحقیق.....
۷۵	۳-۲ مراحل انجام تحقیق.....
۷۵	۳-۳ ابزار گردآوری داده ها.....
۷۶	شکل ۳-۱: مراحل انجام پژوه.....
۷۶	۳-۴ جامعه آماری، روش نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه.....
۷۷	۳-۵ روش گردآوری اطلاعات.....
۷۷	۳-۶ روش تجزیه تحلیل اطلاعات.....
۷۹	فصل چهارم: یافته های تحقیق.....
۸۱	۴-۱ مقدمه.....
۸۱	۴-۲ آسیب های صنعت و دانشگاه از نظر اساتید، متخصصان، نخبگان و مسئولین صنایع استان.....
۸۱	جدول ۴-۱: مهم ترین آسیب ها و راه حل های ارائه شده مربوط به ارتباط بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان.....

فصل پنجم: خلاصه و نتیجه گیری.....	۱۳۵
۱-۵ خلاصه یافته ها.....	۱۳۷
۲-۵ جمع بندی مهم ترین آسیب های مربوط به ارتباط بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان.....	۱۳۷
۳-۵ جمع بندی مهم ترین راهکارهای مربوط به ارتباط بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان.....	۱۳۸
۴-۵ بحث و نتیجه گیری.....	۱۴۰
۵-۵ راهکارهای عملی جهت بهبود ارتباط میان دانشگاه و صنعت در استان زنجان در راستای اقتصادی مقاومتی.....	۱۴۰
منابع.....	۱۴۳
ضمائم.....	۱۴۶

پیشگفتار

«ما یک مجموعه‌ی علمی داریم اینجا، یک مجموعه‌ی صنعتی داریم اینجا؛ صنعتی‌های ما تشنه‌ی دست یافتن به پیشرفت‌های علمی و تحقیقات دانشگاه‌ها و مراکز علمی ما هستند؛ دستگاه‌های علمی ما هم برای اینکه مثل این چشمه‌های جوشان، جوشش آن‌ها ادامه پیدا کند و جریان پیدا کند، احتیاج به بازار مصرف‌کننده‌ی علم خودشان دارند؛ بین این‌ها رابطه‌ی منطقی و کامل وجود ندارد. اگر ما بتوانیم این رابطه‌ی صنعت و دانشگاه را، صنعت و مراکز تحقیق را، یا معنای عام، صنعت و علم را به صورت کامل برگزار کنیم، نتیجه به این صورت خواهد بود که هم دستگاه‌های صنعتی ما رشد پیدا خواهند کرد - در حل مسائل خودشان مراجعه‌ی به دانشگاه‌ها خواهند کرد، مسائل خودشان را حل خواهند کرد - مراکز پیشرفت‌های علمی آن‌ها در کار صنعتی خودشان استفاده خواهند کرد - هم دستگاه‌های ما جریان پیدا خواهند کرد؛ مثل سدی که به وجود آمده، اما شبکه‌های آبیاری نداشته باشد؛ خب، این سد فایده‌ای ندارد. نیمی از کار سد این است که ما دیواره درست کنیم و آب پشت آن جمع کنیم، نیم عمده این است که ما شبکه‌های آبیاری به وجود بیاوریم تا آب این سد بتواند به نقاط موردنیاز و به نقاط تشنه و زمین‌های سبز برسد؛ این باید انجام بگیرد. البته، هم شرکت‌ها و کارخانه‌ها بایستی بیش از گذشته به مراکز علمی رجوع کنند، هم مراکز علمی باید خودشان را بیش از گذشته آگاه کنند.»

(مقام معظم رهبری در دیدار با شرکت‌کنندگان در هفتمین همایش ملی نخبگان جوان)

یکی از اهداف کلان بسیج و سپاه، کمک به توسعه‌ی کشور به‌ویژه در حوزه‌ی علم و فناوری از طریق زمینه‌سازی جهت رشد و بالندگی علمی جوانان این مرزوبوم است. در این راستا سازمان بسیج علمی، پژوهشی و فناوری استان زنجان که نماینده‌ی دو سازمان مرکزی یعنی سازمان بسیج علمی، پژوهشی و فناوری مرکز و پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بسیج است، در زمینه‌های زیر فعالیت می‌نماید:

زمینه‌سازی برای هم‌اندیشی صاحب‌نظران، اندیشمندان و نخبگان علمی استان در راستای شناسایی چالش‌ها و نیازهای استانی و ارائه راهکارهای علمی و عینی به مسئولان ذی‌ربط از طریق برگزاری جلسات کارگروه‌های تخصصی خانه نخبگان علمی بسیج استان، شناسایی، هدایت و حمایت از مخترعان و مبتکران استان، هدایت پایگاه‌های علمی بسیج در سراسر استان، ایجاد و اداره مراکز رشد و مرکز هدایت و حمایت از طرح‌ها، انجام پروژه‌های تحقیقاتی و نظرسنجی مورد نیاز بسیج و سپاه و تعامل و نظارت بر برنامه‌های علمی اقشار اندیشه‌ورز استان از جمله بسیج اساتید، طلاب، دانشجویی، جامعه‌ی پزشکی، دانش‌آموزی، فرهنگیان، مهندسان و ... از طریق برگزاری جلسات شورای علمی استان، نظارت فیزیکی و مستقیم بر حسن اجرای برنامه‌های علمی، تأیید گزارش عملکرد برنامه‌های علمی، تخصیص و تأیید اعتبار برنامه‌های علمی اقشار اندیشه‌ورز و ...

همان‌طور که بیان شد از جمله جنبش‌های فعال سازمان بسیج علمی، پژوهشی و فناوری استان زنجان خانه‌ی نخبگان بسیج است. هدف خانه‌ی نخبگان شبکه‌سازی از اساتید و نخبگان علمی استان در قالب کارگروه‌های تخصصی و استفاده از ظرفیت نخبگی این عزیزان است که در این راستا کارگروه‌هایی در حوزه‌های اولویت‌دار از جمله علمی پژوهشی، کشاورزی، صنعت، معدن، فرهنگی، سلامت، حقوقی، گیاهان دارویی و ... تشکیل و فعال شده‌اند. هم‌اکنون فعالیت خانه نخبگان در ذیل آمده است:

- استخراج میدانی و بیان علمی مهم‌ترین مسائل و چالش‌های استانی
- بررسی چالش‌های اولویت‌دار و تدوین راهکار در جلسات کارگروه‌های تخصصی

- تعامل و ارتباط با مدیران و مسئولین حوزه‌های مرتبط و طرح مسائل و راهکارها
- حضور فعال در جلسات کمیته‌ها، کارگروه‌ها و ستادهای مرتبط در استان
- پشتیبانی علمی در اجرای برنامه‌های بسیج اقشار، متخصص و اندیشه‌ورز
- حضور فعال در مجمع عالی بسیج استان و ارائه راهکار برای چالش‌های مهم استان

یکی از کارگروه‌های فعال خانه‌ی نخبگان بسیج استان زنجان، کارگروه علمی پژوهشی است که مرکب از اساتید بسیجی هیئت علمی دانشگاه‌های استان زنجان است. این کارگروه در طول سه سال اخیر به بررسی سه موضوع و مسئله‌ی اساسی استان پرداخته است. بررسی مشکلات آموزشی دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش استان در سال ۹۴ و ارائه‌ی راهکارهای علمی و عملی جهت حل آن مشکلات. مسئله‌ی مهم دیگر که توسط اعضاء در سال ۹۵ انتخاب گردید، مسئله‌ی پرچالش و اساسی عدم ارتباط مناسب بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان و متعاقب آن عدم رشد و توسعه‌ی مناسب هردو بخش در استان بود. در این راستا اولین کارگاه علمی بررسی آسیب‌شناسی ارتباط صنعت و دانشگاه در استان در تیرماه سال ۹۵ در دانشگاه زنجان با حضور اعضاء کارگروه، رؤسای محترم دانشگاه‌های استان، رؤسای مراکز رشد، مراکز علم و فناوری و صاحبان صنایع بزرگ و کوچک استان برگزار شد و موضوع به روش دلفی و با بخش فرم آسیب‌شناسی بین شرکت کنندگان مورد بررسی قرار گرفت. پس از این کارگاه علمی، هشت جلسه‌ی دیگر در کارگروه علمی پژوهشی استان جهت بررسی موضوع و جمع‌بندی علمی آن برگزار شد که ماحصل آن، کتابی است که ماهد آن هستیم. به امید آنکه قدم کوچکی در جهت حل مسئله‌ی ارتباط صنعت و دانشگاه در استان زنجان، پایتخت شور و شعور حسینی و خطه‌ی غواصان دریادل برداشته باشد.

در اینجا لازم است از همکاری صمیمانه همه اساتید محترم و کارگروه علمی پژوهشی خانه‌ی نخبگان بسیج استان از جمله دکتر علی صاحبزاده رئیس محترم کارگروه که زحمت جمع‌بندی علمی مسائل کارگروه را بر عهده داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم.

دبیر کارگروه علمی پژوهشی خانه‌ی نخبگان بسیج استان

عباس بابایی

استان زنجان که به پایتخت شور و شعور حسینی و خطه‌ی غواصان دریادل مشهور است، دارای مردمانی نجیب، مؤمن، ولایتمدار و سخت‌کوش است. این استان به وسعت بیش از ۲۲۱۶۴ کیلومتر مربع که در شمال غرب ایران قرار گرفته است به واسطه‌ی موقعیت خاص خود و بهره‌مندی از زیرساخت‌ها و ارکان مادی و معنوی مورد نیاز برای رسیدن به یک اقتصاد شکوفا و دستیابی به شاخص‌های یک اقتصاد برتر که همانا نیروی انسانی، دانش و فناوری، مواد اولیه، انرژی، بازار مصرف و ... است در شرایط مطلوبی به سر می‌برد.

وجود نیروی انسانی توانمند و متخصص در همه‌ی زمینه‌ها با بیش از یک میلیون نفر جمعیت، موقعیت استثنایی استان و هم‌جواری با هفت استان کشور، برخورداری از بیش از ۴۰ دانشگاه و مرکز آموزش عالی در همه‌ی رشته‌ها و تخصص‌ها با بیش از ۲ هزار هیئت علمی و ۱۰ هزار دانشجو در کلیه‌ی سطوح از کاردانی تا مقطع دکتری، داشتن معادن متعدد و غنی، ۸۸۳ هزار هکتار اراضی کشاورزی که در حدود پنج درصد از اراضی کشاورزی کشور را به خود اختصاص داده است. وجود بیش از ۱۳۰۰ واحد صنعتی کوچک و بزرگ در سطح استان (با سرمایه‌گذاری بیش از ۴۳۰۰ میلیارد تومان و اختصاص ۲۳,۴ درصد سهم صنعت از اقتصاد استان زنجان) و ده‌ها مؤلفه‌ی دیگر که استان زنجان را متعارف‌شده و پیشرفت همه‌جانبه قرار داده است.

این سرمایه‌ی بزرگ موجود در استان که در بخش دانشگاه و صنعت متمرکز گردیده است در صورت پیوند مناسب می‌تواند ثمرات فراوانی را در شکوفایی و رشد همه‌جانبه‌ی استان در پی داشته باشد. متأسفانه داستان عدم ارتباط مناسب بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان همانند سایر استان‌های کشور داستانی غم‌انگیز است. ارتباط دانشگاه با صنعت در ایران برای اولین بار در سال ۱۳۶۱ با تصویب مصوبه‌هایی در هیئت دولت آغاز شد که بر اساس آن، دفتری به نام دفتر ارتباط دانشگاه و صنعت در وزارت فرهنگ و آموزش عالی ایجاد شد و

در آن زمان دفاتر مشابهی نیز در وزارتخانه‌های نفت، صنایع، معادن و فلزات، نیرو، راه و ترابری، مسکن و شهرسازی، کار و امور اجتماعی، پست و تلگراف و تلفن و سازمان برنامه و بودجه آغاز به فعالیت کردند و دفاتر ارتباط دانشگاه و صنعت نیز در بسیاری از دانشگاه‌ها ایجاد شدند. از آن زمان تا سال‌های اخیر شاهد تغییر و تحولات بسیاری در این زمینه بوده‌ایم و تاکنون شوراهایی نظیر «شورای هماهنگی دفاتر ارتباط با صنعت» و «شورای عالی ارتباط دانشگاه و صنعت» و... ایجاد و بعد از مدتی تعطیل شده‌اند که این تغییر و تحولات نشان از آن دارد که برخی مسئولان مربوطه، در تمام این سال‌ها در پیچ و خم کاغذبازی‌های بیهوده و وقت‌گیر بوده‌اند که هیچ نتیجه‌ای نداشته است.

در حال حاضر نیز بی‌رغم وجود دفتر ارتباط با صنعت در دانشگاه‌های استان، وجود معاونت‌های علمی، انشگاه‌ها، مراکز رشد و پارک علم و فناوری شاهد وجود مشکلات متعدد و عدیده‌ای در این زمینه هستیم.

مشکلاتی مانند وجود هزینه‌های بالای پروژه‌های پژوهشی در دانشگاه (مالیات و بالاسری بالای دانشگاه)، عدم اعتماد صنعت به دانشگاه، عدم اطلاع دانشگاه از نیازهای واقعی جامعه و پایین بودن انگیزه‌ی استادان جهت پژوهش در حوزه‌ی صنعت، عدم استقبال صنعت از پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، پایین بودن امتیازات پژوهشی در زمینه‌ی انجام پژوهش در ارتباط با پژوهش‌های صنعتی، پایین بودن تحصیلات دانشگاهی افرادی که در صنایع مشغول بکارند، عدم ارتباط متناسب پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی با نیاز صنعت، عدم آگاهی از مسائل و مسئولیت‌های دیگر، محدودیت‌ها و وجود قوانین دست و پاگیر برای ادامه‌ی فعالیت شرکت‌ها، نبود نیروی متخصص در زمینه‌ی فناوری‌های نوین، عدم برگزاری دوره‌های آموزشی متناسب با صنایع و تکنولوژی جدید و ده‌ها مشکل ریز و بزرگ دیگر در این زمینه.

مجموعه‌ی این مسائل باعث گردید که کارگروه علمی پژوهشی خانه‌ی نخبگان بسیج استان زنجان که متشکل از استادان بسیجی هیئت علمی دانشگاه‌های

استان زنجان است به بررسی این موضوع و مسئله‌ی اساسی استان پردازد، مسئله‌ی آسیب‌شناسی عدم ارتباط مناسب بین صنعت و دانشگاه در استان زنجان.

لذا اولین کارگاه علمی بررسی آسیب‌شناسی ارتباط صنعت و دانشگاه در استان، تیرماه سال ۹۵ در دانشگاه زنجان با حضور اعضای کارگروه، رؤسای محترم دانشگاه‌های استان، رؤسای مراکز رشد و پارک علم و فناوری و صاحبان صنایع بزرگ و کوچک استان در جهت بررسی موضوع برگزار گردید و موضوع به روش علمی با بهره‌گیری از نظرات صاحب‌نظران این موضوع در استان مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه در جلسات تخصصی کارگروه موضوع به صورت علمی مورد بررسی قرار گرفت و در نتیجه خروجی حاضر به دست آمد. راهکارهای ارائه‌شده در این پژوهش در صورت کاربست می‌تواند بسیاری از مشکلات و موانع موجود بر سر راه ارتباط صنعت و دانشگاه در استان زنجان را از میان بردارد. چراکه راهکارهای ارائه‌شده حاصل ریزنی با استادان و متخصصانی است که خود در این استان حضور داشته و موانع اجرایی را به خوبی لمس و درک کرده‌اند.

سخن آخر اینکه دانستن راه‌حل‌ها قسمتی از حل مسئله است و قسمت اصلی به همت و تلاش جهادی در جهت حل مشکلات برمی‌آید. شایسته است سخن خود را با جملاتی نغز از رهبر معظم انقلاب در این زمینه به پایان بریم. معظم له در این باره می‌فرمایند: «وقتی این ملت به هدف‌های خود دست پیدا خواهند کرد و مشکلات گوناگون را از سر راه خود برخواهد داشت که ایمان و جهاد در بیان مسئولان به عنوان یک ارزش شناخته شود. این جهاد، جهاد علمی، جهاد عدالت‌خواهی و جهاد مدیریتی و اقتصادی است. مدیران کشور، مسئولان و پشت سر آنها مردم وقتی این شعارها را مدنظر قرار دهند، حرکت کشور به سمت هدف‌ها و آرمان‌های خود پُرشتاب و موفق خواهد شد.»

کارگروه علمی پژوهشی خانه‌ی نخبگان بسیج استان زنجان